

NANSEN BIJDRAGE

**De beschermingsnood van
Palestijnen onder UNRWA-mandaat
van Gaza en Libanon**

Deze bijdrage werd geschreven door NANSEN naar aanleiding van de impasse die gecreëerd werd voor Palestijnse vluchtelingen omdat het CGVS de positieve rechtspraak van de RvV niet opvolgt. Volgens de RvV is UNRWA niet langer in staat daadwerkelijke bijstand te leveren aan Palestijnse vluchtelingen in Gaza en Libanon. In toepassing van artikel 1D, tweede lid Vluchtelingenverdrag moeten Palestijnse vluchtelingen van rechtswege erkend worden als vluchteling.

Auteur: Marjan Claes

Redactie: Julie Lejeune

NANSEN – De beschermingsnood van Palestijnen onder UNRWA-mandaat van Gaza en Libanon

1. Inleiding

In februari 2021 besliste de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: RvV) zowel Palestijnen van Libanon als van Gaza die geregistreerd zijn bij *The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East* (UNRWA) van rechtswege te erkennen als vluchteling onder artikel 1D, tweede lid Vluchtelingenverdrag. Volgens de RvV zijn de werkomstandigheden van UNRWA in Gaza dermate verslechterd dat, hoewel het agentschap nog steeds formeel aanwezig is in Gaza¹ en Libanon², het in de praktijk zeer ernstige werkingsmoeilijkheden ervaart. De RvV oordeelt dat de problemen van die aard zijn dat de Palestijnse vluchtelingen, over het algemeen gesproken, niet langer kunnen rekenen op de bescherming en de bijstand van het agentschap in deze UNRWA-mandaatgebieden. De RvV baseerde zich voor dit besluit grotendeels op de COI-focus *UNRWA financial crisis and impact on its programmes*, 1 februari 2021 opgesteld door Cedoca.

NANSEN stelt echter in de praktijk vast dat het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: CGVS) geen gevolg geeft aan deze rechtspraak van de RvV. Zo werden verschillende uitsluitingsbeslissingen genomen in toepassing van artikel 1D, eerste lid Vluchtelingenverdrag waartegen beroep werd aangetekend bij de RvV, vlak voor de zitting bij de RvV ingetrokken door het CGVS. Met als gevolg dat de RvV in de onmogelijkheid verkeerde een (positief) oordeel te vellen gezien het beroep juridisch gezien zonder voorwerp was. Het CGVS verklaarde tijdens de contactvergadering georganiseerd door Myria dat het zich vragen stelde bij de motivering van de arresten geveld door de RvV. Specifiek met betrekking tot de bijstand geleverd door UNRWA stelde het CGVS: “*er zijn vragen over de motivatie over het feit dat de UNWRA niet meer in staat zou zijn om steun te verlenen. Het CGVS denkt dat dit niet het geval is. UNWRA is in moeilijkheden maar dat wil niet zeggen dat ze geen steun meer kunnen geven*”.

Vervolgens stelde NANSEN vast dat het CGVS Palestijnse vluchtelingen geregistreerd bij UNRWA bleef uitsluiten van de vluchtelingenstatus in toepassing van artikel 1D, eerste lid Vluchtelingenverdrag ondanks de RvV-rechtspraak.

Ondertussen flakkerde het geweld in Gaza opnieuw op door Israëlische aanvallen waarbij verschillende burgerslachtoffers vielen en essentiële infrastructuur vernietigd werd. Hierna communiceerde het CGVS op zijn website: “*Op dit ogenblik is de situatie in de meeste gebieden of landen waarvan de meeste Palestijnen afkomstig sterk evoluerend. Om die reden heeft het CGVS de betekening van beslissingen van weigering tijdelijk opgeschort. Beslissingen van erkenning van de status van vluchteling, waarbij er duidelijk een individuele gegronde vrees tot vervolging wordt vastgesteld, worden nog steeds genomen. Er is dus geen volledige opschorting van de behandeling.*” en “*Voor de dossiers waarvoor het CGVS de beslissing na een beroep voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) heeft*

¹ RvV, *De bijstand en bescherming vanwege UNRWA is niet langer effectief in Gaza*, 12 maart 2021, beschikbaar op <https://www.rvv-ccce.be/nl/actua/bijstand-en-bescherming-vanwege-unrwa-niet-langer-effectief-gaza>. RvV 24 februari 2021, nr. 249 784; RvV 25 februari 2021, nr. 249 930; RvV 11 maart 2021, nr. 250 868

² Zie bijvoorbeeld RvV 25 maart 2021, nr. 251 654.

³ Myria, *Verslag contactvergadering internationale bescherming*, 24 maart 2021, beschikbaar op https://www.myria.be/files/20210324_PV_r%C3%A9union_contact_-_contactvergadering.pdf

ingetrokken, geldt hetzelfde beleid. Na actualisatie van de info zal er voor al die dossiers binnen een relatief korte periode een nieuwe beslissing worden genomen.”⁴

In deze bijdrage duidt NANSEN de internationale beschermingsnood van Palestijnse vluchtelingen van Gaza en Libanon onder UNRWA-mandaat aan de hand van het specifiek asielregime dat voor hen gecreëerd werd door artikel 1D Vluchtelingenverdrag.

2. Specifiek beschermingsregime voor Palestijnse vluchtelingen: toepassing van artikel 1D Vluchtelingenverdrag

2.1. Ratio legis

De asielaanvraag van Palestijnse vluchtelingen die onder het mandaat van UNRWA⁵ vallen wordt beoordeeld volgens het regime van artikel 1D Vluchtelingenverdrag, dat specifiek voor hen werd gecreëerd. Zowel artikel 12.1 a) Kwalificatierichtlijn⁶, als artikel 55/2 Vreemdelingenwet⁷ verwijzen naar artikel 1D Vluchtelingenverdrag.

Artikel 1D Vluchtelingenverdrag bepaalt:

“Dit Verdrag is niet van toepassing op personen die thans bescherming of bijstand genieten van andere organen of instellingen van de Verenigde Naties dan van de Hoger Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen.

Wanneer deze bescherming of bijstand om welke redenen ook is opgehouden, zonder dat de positie van zodanige personen definitief geregeld is in overeenstemming met de desbetreffende resoluties van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, zullen deze personen van rechtswege onder dit Verdrag vallen.”

Voor een correcte toepassing van artikel 1D dienen een aantal principes voor ogen gehouden te worden die volgen uit de bewoordingen, ontstaansgeschiedenis en het doel van dit artikel. Artikel 1D werd in het leven geroepen om een verhoogde tijdelijke bescherming aan Palestijnse vluchtelingen te bieden en de continuïteit van deze bescherming te verzekeren.⁸ Daarom moet artikel 1D eerder gelezen worden als een voorwaardelijke insluitingsclausule dan een uitsluitingsclausule die het moment bepaalt waarop Palestijnse vluchtelingen op dezelfde wijze als andere vluchtelingen kunnen genieten van de rechten vervat in het Vluchtelingenverdrag.⁹ De uitsluiting van Palestijnse vluchtelingen onder artikel 1D, eerste lid is slechts tijdelijk van aard en houdt op van toepassing te zijn zodra artikel 1D, tweede lid in werking treedt, wanneer de bijstand van UNRWA ‘om welke reden dan ook is opgehouden’. UNHCR stelt in zijn *Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of*

⁴ CGVS, *De behandeling van verzoeken van Palestijnen. Tijdelijke opschorting van sommige dossiers*, 4 juni 2021, beschikbaar op <https://www.cgvs.be/nl/actueel/de-behandeling-van-verzoeken-van-palestijnen>

⁵ Onder het mandaat van UNRWA vallen de Palestijnse vluchtelingen van 1948 en hun descendenten evenals de Palestijnen die ontheemd werden als gevolg van het conflict van 1967 (die niet in aanmerking komen voor registratie).

⁶ Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming.

⁷ Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

⁸ M. CLAES, “Niet-erkende beschermingsnood van Palestijnse vluchtelingen uit Libanon: de toepassing van artikel 1D Vluchtelingenverdrag in de Belgische asielprocedure”, *T. Vreemd.* 2014, nr.1, 59.

⁹ G. GOODWINN-GILL en S.M. AKRAM, “Foreword to amicus brief on the status of Palestinian refugees under international refugee law” in *The Palestine Yearbook of International Law*, Leiden, Brill-Nijhoff, 2000-2001, 231, 236.

*the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees*¹⁰ (hierna 1D-guidelines) dat ‘om welke reden dan ook is opgehouden’ niet restrictief geïnterpreteerd mag worden.¹¹ Omdat Palestijnse vluchtelingen door de internationale gemeenschap reeds erkend zijn als vluchteling worden zij in dat geval *ipso facto* of van rechtswege erkend. Voor de toepassing van artikel 1D Vluchtelingenverdrag dient met andere woorden geen gegronde vrees voor vervolging in de zin van artikel 1A Vluchtelingenverdrag aangetoond te worden.¹²

2.2. Van rechtswege erkenning als vluchteling

In het arrest *El Kott* interpreteert het Hof van Justitie de bewoordingen ‘om welke reden dan ook is opgehouden’. Het Hof stelt in dit arrest dat het gebeurtenissen kan betreffen die rechtstreeks verband houden met UNRWA, zoals de opheffing van het agentschap of de onmogelijkheid om zijn opdracht te volbrengen.¹³ Het Hof van Justitie verduidelijkt dat het bovenal de daadwerkelijk door UNRWA verleende bijstand is die moet ophouden, en niet het bestaan van het agentschap, om de grond voor uitsluiting van de vluchtelingenstatus te beëindigen.¹⁴ Het Hof omschrijft het ophouden van de daadwerkelijke bijstand als een gebeurtenis waardoor het in het algemeen voor dit orgaan onmogelijk is om zijn opdracht te volbrengen.¹⁵ Verder moeten de bewoordingen “Om welke reden dan ook” volgens het Hof zo geïnterpreteerd worden dat de “reden voor het ophouden van de bijstand ook kan voortvloeien uit omstandigheden buiten de wil van de betrokken persoon, die hem ertoe dwingen het gebied waarin UNRWA werkzaam is, te verlaten.” Wanneer de beslissing is ingegeven “door dwingende omstandigheden onafhankelijk van de wil van de betrokken persoon”. Dit is volgens het Hof het geval wanneer de persoon zich in een persoonlijke situatie van ernstige onveiligheid bevindt en het voor UNRWA onmogelijk is hem in dat gebied de levensomstandigheden te bieden die stroken met de opdracht waarmee het belast is.

UNHCR stelt in zijn 1D-guidelines dat ‘om welke reden dan ook is opgehouden’ niet restrictief geïnterpreteerd mag worden:

*“(...) the phrase “ceased for any reason” is not to be construed restrictively. As noted in jurisprudence, exclusion from the 1951 Convention of Palestinian refugees by way of Article 1D “was intended to be conditional and temporary, not absolute and permanent.”*¹⁶

en

“That said, the reasons why one has left an UNRWA area of operation (for example, for work or study purposes, or for protection reasons) is not of itself determinative. What is pivotal is whether the protection or assistance of UNRWA has ceased owing to one or more of the “objective reasons” for leaving or preventing them from

¹⁰ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees*, december 2017, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/5a1836804.html>

¹¹ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees*, december 2017, 8, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/5a1836804.htm>

¹² HvJ 19 december 2012, C-364/11, *El Kott*, ECLI:EU:C:2012/826, §§ 62-65; UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees*, december 2017, 10.

¹³ HvJ 19 december 2012, C-364/11, *El Kott*, ECLI:EU:C:2012/826, §56.

¹⁴ HvJ 19 december 2012, C-364/11, *El Kott*, ECLI:EU:C:2012/826, §57.

¹⁵ HvJ 19 december 2012, C-364/11, *El Kott*, ECLI:EU:C:2012/826, §58.

¹⁶ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees*, december 2017, 8, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/5a1836804.html>

(re)availing themselves of UNRWA's protection or assistance as set out in paragraph 22 below (see also paragraph 26ff on sur place claims).¹⁷

UNHCR bepaalt dat er geen significant verschil is tussen de objectieve redenen die zij vooropstelt in de 1D-guidelines en de “omstandigheden buiten de wil van de betrokken persoon” zoals bepaald in het arrest El Kott.¹⁸ Zowel beschermingsgerelateerde als praktische, wettelijke of veiligheidsobstakels bij terugkeer zijn relevant bij de beoordeling. Wat betreft beschermingsgerelateerde obstakels, haalt het UNHCR voorbeelden aan zowel van individuele bedreigingen of risico's als meer algemene situaties zoals gewapend conflict of andere situaties van geweld of algemene onveiligheid¹⁹.

2.3. Bijstand UNRWA, niet langer effectief

In zijn 1D-guidelines omschrijft UNHCR de onmogelijkheid van UNRWA om zijn mandaat te vervullen als een objectieve reden waarom de bijstand dient te worden beschouwd als opgehouden. Dit kan volgens UNHCR als volgt vastgesteld worden:

“b. The discontinuation of UNRWA's protection or assistance, which would apply to all Palestinians, would need to be determined to have occurred as a matter of fact, in an area of operations or on a country-wide basis. This might occur if, notwithstanding the continued existence of the agency, it were to become impossible for UNRWA to carry out its mission.”

In recente uitsluitingsbeslissingen stelt het CGVS dat om te besluiten of de bijstand van UNRWA al dan niet om welke reden dan ook is opgehouden, dient onderzocht te worden of UNRWA zich heden in de onmogelijkheid bevindt om zijn opdracht te vervullen waardoor dient besloten te worden dat de bijstand in het gehele mandaatgebied van UNRWA, dan wel in een specifieke sector van het werkgebied van UNRWA *de facto* heeft opgehouden te bestaan. Het CGVS erkent dat door structurele budgettaire problemen en de COVID-19-pandemie de dienstverlening van UNRWA tot een minimum beperkt is. Echter volgens het CGVS, kan slechts besloten worden dat de bijstand van UNRWA *de facto* is opgehouden wanneer uit een resolutie van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, jaarverslagen van UNRWA, of verklaringen van UNRWA blijkt dat UNRWA zijn activiteiten heeft gestaakt of niet meer in staat is om zijn mandaat uit te voeren en dit is op heden niet het geval. Het CGVS stelt dat zijn redenering in lijn ligt met deze van UNHCR vervat in de 1D-guidelines.

NANSEN stelt dat deze interpretatie van het CGVS niet in lijn ligt met het standpunt van UNHCR in de 1D-guidelines noch met de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, meer bepaald het arrest El Kott.

UNHCR stelt immers dat het feit dat de bijstand van UNRWA om welke reden dan ook is opgehouden, geleverd kan worden met elk mogelijk bewijs. Een resolutie van de Verenigde Naties, jaarverslagen of verklaringen van UNRWA worden slechts als mogelijke voorbeelden van bewijs aangehaald.

“Evidence of this circumstance may be established, for example, by a resolution of the United Nations General Assembly, annual reports of UNRWA, statements by UNRWA

¹⁷ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees*, december 2017, 8-9, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/5a1836804.html>

¹⁸ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees*, december 2017, 8-9, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/5a1836804.html>

¹⁹ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees*, december 2017, 9-13, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/5a1836804.html>

*that it has discontinued its activities, or other evidence brought forward by the applicant.*²⁰

Meer bepaald bevestigt UNHCR dat in geval vastgesteld wordt dat UNRWA omwille van langdurige financiële problemen niet langer in staat is daadwerkelijke bijstand te verlenen, dit beschouwd kan worden als een objectieve reden voor insluiting onder artikel 1D, tweede lid Vluchtelingenverdrag:

*“Given the long-standing and continuing reality of funding deficits, should UNRWA continue to exist but in fact be unable to provide effective protection or assistance due to a lack of funding, there is no reason in principle why this should also not qualify as a cessation of activities under Article 1D, which expressly contemplates cessation ‘for any reason’ as activating the inclusion clause.”*²¹

Bovendien stelt het Hof van Justitie dat gezien de doelstelling van artikel 1D, de bijstand in de eerste plaats daadwerkelijk moet zijn ten einde blijvende bescherming te bieden aan Palestijnse vluchtelingen:

*“Deze uitlegging strookt met de doelstelling van genoemd artikel 12, lid 1, sub a, die met name de bedoeling heeft om Palestijnse vluchtelingen blijvende bescherming te bieden door middel van een daadwerkelijke bescherming of bijstand en niet alleen door het bestaan te waarborgen van organen of instellingen die belast zijn met het verlenen van die bijstand of bescherming, zoals tevens blijkt uit paragraaf 20 van resolutie 302 (IV) juncto paragraaf 6 van resolutie 2252 (ES-V) van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties.”*²²

De RvV verduidelijkt op basis van het El Kott-arrest dat spreekt in termen van daadwerkelijke bijstand die moet opgehouden zijn dat:

*“ (zie het arrest El Kot e.a., reeds aangehaald, § 47). Uit deze bepaling kan niet worden afgeleid dat de beëindiging van de activiteiten van UNRWA definitief of volledig moet zijn, opdat de verzoeker van de volledige uitwerking van het Vluchtelingenverdrag zou kunnen genieten. De enkele vaststelling dat het UNRWA op de dag waarop de Raad zijn besluit neemt, in het algemeen niet in staat is zijn taken uit te voeren, volstaat om te concluderen dat verzoekende partij recht heeft op erkenning als vluchteling, ook al is deze beëindiging niet noodzakelijkerwijs definitief.”*²³

In verschillende arresten²⁴ concludeerde de RvV overeenkomstig het El Kott-arrest, dat omwille van de financiële problemen waarmee UNRWA kampt, het agentschap in het algemeen niet langer in staat is daadwerkelijke bijstand te bieden aan Palestijnen in Gaza en Libanon. Bijgevolg dienen Palestijnse vluchtelingen van Gaza en Libanon onder UNRWA-mandaat van rechtswege erkend te worden als vluchteling onder artikel 1D, tweede lid Vluchtelingenverdrag.²⁵

²⁰ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees*, december 2017, 10, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/5a1836804.html>

²¹ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees*, december 2017, voetnoot 44, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/5a1836804.html>

²² HvJ 19 december 2012, C-364/11, *El Kott*, ECLI:EU:C:2012/826, §60.

²³ RvV 11 maart 2021, nr. 250 868.

²⁴ RvV, *De bijstand en bescherming vanwege UNRWA is niet langer effectief in Gaza*, 12 maart 2021, beschikbaar op <https://www.rvv-cce.be/nl/actua/bijstand-en-bescherming-vanwege-unrwa-niet-langer-effectief-gaza>

²⁵ Zie geciteerde rechtspraak in volgende onderdelen over Gaza en Libanon.

Het CGVS liet tevens optekenen dat de Verenigde Staten op 7 april 2021 aankondigden een bijdrage van 150 miljoen dollar te leveren ter ondersteuning van de diensten van UNRWA, zoals onderwijs. Op zich zal deze bijdrage niet onmiddellijk aan de structurele tekortkomingen van UNRWA op financieel en bijgevolg bijstandsvlak remediëren gezien UNRWA in februari van dit jaar vroeg om een bijdrage van 1.5 miljard dollar:

“The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) is calling for US\$1.5 billion to fund its essential services, emergency appeals and priority projects for registered Palestine refugees in the West Bank (including East Jerusalem), Gaza, Jordan, Lebanon and Syria. Of the required US\$1.5 billion, US\$806 million are needed for core services, such as education, health, relief and social services, protection and infrastructure and camp improvement. Emergency humanitarian assistance that UNRWA provides in response to the devastating effects of blockade and occupation in the occupied Palestinian territory (oPt) requires US\$231 million. To respond to the hardship caused by the Syria conflict to Palestine refugees in Syria, Jordan and Lebanon, UNRWA is seeking US\$318 million. Both emergency appeals include adjustments that UNRWA made to its services to prevent the spread of COVID-19 among Palestine refugees and address its impact. Approximately US \$170 million are needed for priority projects to repair or build UNRWA facilities and strengthen or improve core services.”²⁶

De UNRWA verklaarde dat de hernieuwde bijdrage van de Verenigde Staten de financiële problemen van UNRWA niet zal oplossen:

*“Our financial forecast takes into consideration the expected re-engagement of the US administration, so we predict a bit more income than 2020 but this slightly improved income **will not cover the huge liabilities that UNRWA already has.**”*

The agency had entered 2021 with liabilities of \$75 million from the last financial year, and its annual deficit was expected to reach \$200 million in the current year, she added.”²⁷

2.4. Palestijnse vluchtelingen van Gaza

a) Huidige situatie in Gaza

Voor de beoordeling of de bijstand geleverd door UNRWA daadwerkelijk is moet de huidige situatie in aanmerking genomen worden:

*“Hoewel verwerende partij stelt dat de eventuele organisatie van een internationale conferentie in april 2021, de eventuele hervatting van de financiering van de UNRWA door de Verenigde Staten van Amerika en het hypothetische einde van de Covid-19-pandemie de werking van dit agentschap waarschijnlijk zullen verbeteren, is de Raad van oordeel dat hij zich moet **uitspreken over de huidige situatie** van UNRWA, zonder rekening te houden met onzekere toekomstige elementen (zie hierboven, de rechtspraak van het HvJ).”²⁸*

Sinds de arresten van de RvV waarin besloten wordt dat de bijstand van UNRWA niet langer effectief is voor Palestijnse vluchtelingen van Gaza is er geen significante verbetering van de situatie vaststelbaar. Integendeel, ondertussen vond er van 10 tot 21 mei 2021 een grootschalige militaire operatie van Israël plaats op de Gazastrook, genaamd “Guardian of the

²⁶ Reliefweb, *UNRWA appeals for US\$1.5 billion to support Palestine refugees in 2021*, 11 februari 2021, beschikbaar op <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/unrwa-appeals-us15-billion-support-palestine-refugees-2021>

²⁷ Arab News, *Renewed US assistance won't end UNRWA's financial troubles*, 6 juni 2021, beschikbaar op <https://www.arabnews.com/node/1871626/middle-east>

²⁸ RvV 11 maart 2021, nr. 250 868.

walls". De militaire operatie ging van start nadat gewapende groeperingen raketten afschoten vanuit Gaza naar Israël als reactie op de pogingen van de Israëlische staat om Palestijnen van Sheikh Jarrah in Oost-Jeruzalem te onteigenen en gedwongen te ontheemden.²⁹

Opnieuw werd de burgerbevolking in Gaza het slachtoffer van Israëlische aanvallen en werd essentiële infrastructuur vernietigd.

"Over the 11 days of the attack, the Israeli air, land, and sea forces carried out a massive military attack on the Gaza Strip, the fourth since 2008. They dropped tons of high-explosive bombs, leaving hundreds dead and wounded. The attack caused massive destruction to the infrastructure, civilian objects, and homes, many of which were bombed with residents still inside. Many families were wiped out altogether."

*"The intense bombardment led to the **killing of dozens of civilians, including women, children and the elderly, in their homes.** More than two million Palestinians had come under attack and feared there was no longer a safe place in the Gaza Strip. **About 120,000 Palestinians were forced to flee** their homes across Gaza due to the violent missile attacks that mainly targeted the border fence east of the Strip and other areas in Gaza City. Most of them sought refuge in schools belonging to the United Nations Relief and Works Agency (UNRWA), while some stayed at their relatives' homes who live in areas they thought safer. **The attacks also extended to government headquarters, residential buildings, and towers housing media headquarters, as well as two schools belonging to the United Nations Relief and Works Agency (UNRWA), in addition to damaging health institutions, mosques, educational institutions, streets and infrastructure**"³⁰*

"The Israeli forces deliberately and extensively bombed the infrastructure in the Gaza Strip, destroying several kilometers of streets, water, sewage, power, telephone, and Internet networks."³¹

Israël voerde gerichte aanvallen uit op woongebouwen waarbij volledige families, waaronder kinderen, omkwamen. Amnesty International spreekt van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid begaan door de Israëlische staat:

*"**Israeli forces have displayed a shocking disregard for the lives of Palestinian civilians by carrying out a number of airstrikes targeting residential buildings in some cases killing entire families - including children - and causing wanton destruction to civilian property, in attacks that may amount to war crimes or crimes against humanity, said Amnesty International today.**(...)*

*"There is a **horrific pattern** emerging of Israel launching air strikes in Gaza targeting residential buildings and family homes – in some cases entire families were buried beneath the rubble when the buildings they lived in collapsed. In the cases documented below, **no prior warning** was given to the civilian residents to allow them to escape. Under international humanitarian law, all parties must distinguish between military targets and civilian objects and direct their attacks only at military objectives. When carrying out attacks, parties must take all feasible precautions to minimize harm to civilians," said Saleh Higazi, Deputy Director for the Middle East and North Africa.*

*"Although the Israeli military has given no explanation of what military objectives it was targeting in these attacks, **it is hard to imagine how bombing residential buildings***

²⁹ Eur-Med Human Rights Monitor, *Inescapable Hell The Israeli military attack on the Gaza Strip (21 - 10 May, 2021)*, mei 2021, 5, beschikbaar op <https://euromedmonitor.org/uploads/reports/gazareporteng.pdf>

³⁰ Eur-Med Human Rights Monitor, *Inescapable Hell The Israeli military attack on the Gaza Strip (21 - 10 May, 2021)*, mei 2021, 5-6, beschikbaar op <https://euromedmonitor.org/uploads/reports/gazareporteng.pdf>

³¹ Eur-Med Human Rights Monitor, *Inescapable Hell The Israeli military attack on the Gaza Strip (21 - 10 May, 2021)*, mei 2021, 46, beschikbaar op <https://euromedmonitor.org/uploads/reports/gazareporteng.pdf>

full of civilian families without warning could be considered proportionate under international humanitarian law. It is not possible to use large explosive weapons, like aircraft bombs that have a blast radius of many hundreds of meters, in populated areas without anticipating major civilian casualties.

*“By carrying out these brazen deadly attacks on family homes without warning Israel has **demonstrated a callous disregard for lives of Palestinian civilians who are already suffering the collective punishment of Israel’s illegal blockade on Gaza since 2007.**”* ³²

In een VN-nieuwsbericht wordt bevestigd dat er sprake is van oorlogsmisdaden gezien er niet-onderscheidende of opzettelijke raketaanvallen plaatsvonden op burgers en essentiële infrastructuur:

“Asymmetry of power’

*“Owing to the vast asymmetry of power, the victims of this conflict are **disproportionately Palestinians in Gaza**, of whom over 74,000 have been forcibly displaced and made homeless, mostly women and children”, the experts said.*

*“The conflict has led to a **new wave of unprecedented mass destruction of civilian homes and infrastructure, including electrical grids in Gaza, and indiscriminate or deliberate missile attacks on civilians and residential areas in Israel and Gaza**, that violate not only international human rights standards, but amount as well to crimes under international law for which there is individual and State responsibility”, the experts continued.*

*The experts said that all **“indiscriminate or deliberate bombardment of civilians and towers housing civilians, media organizations and refugee camps in Gaza and Israel are war crimes** that are, prima facie, not justified by the requirements of proportionality and necessity under international law. All parties who engage in such attacks must bear individual and State responsibility as appropriate.”*³³

254 Palestijnen werden gedood, waaronder 66 kinderen. Er vielen meer dan 1900 gewonden, waaronder 380 kinderen. Meer dan 75000 Palestijnen zijn ontheemd.

“Israel killed at least 254 Palestinians, including 66 children, 39 women, and 17 elderly people during the bombardment. More than 1,900 were wounded, including 380 children, 540 women, and 91 elderly.

Government and international sources report that more than 75,000 Palestinians were displaced from their homes. Around 50,000 are now housed in 58 schools run by the UN Relief and Works Agency for Palestine refugees, UNRWA. The rest are lodging with relatives and friends. ³⁴

³² Amnesty International, *Israel/ OPT: Pattern of Israeli attacks on residential homes in Gaza must be investigated as war crimes*, 17 mei 2021, beschikbaar op <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/05/israelopt-pattern-of-israeli-attacks-on-residential-homes-in-gaza-must-be-investigated-as-war-crimes/>

³³ UN News, *Ceasefire can’t hide scale of destruction in Gaza, UN warns, as rights experts call for ICC probe*, 21 mei, 2021, beschikbaar op <https://news.un.org/en/story/2021/05/1092482>

³⁴ Middle East Monitor, *The human and material cost of Israel’s assault on Gaza*, 1 juni 2021, beschikbaar op <https://www.middleeastmonitor.com/20210601-the-human-and-material-cost-of-israels-assault-on-gaza/?fbclid=IwAR3Y8gjQzkMUFFgrCnDZydzBkQ3IAJXiS1rQA0PxELuw-RxkG83LnDveFBQ>

Minstens vier UNRWA-gebouwen werden geraakt door Israëlische bombardementen waarbij ernstige schade veroorzaakt werd:

“On 11 and 12 May 2021 at least four United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) buildings were hit within the context of military operations on Gaza, causing extensive damage, especially to the Agency’s Headquarters there. It is unclear whether the UNRWA buildings were hit directly or whether the strikes were so close that the buildings were impacted. All staff are reported to be safe and well.

*Pursuant to international law, including the 1946 Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations, UNRWA premises, property and assets are inviolable. **All UNRWA facilities are clearly marked with a UN flag.**”³⁵*

De reeds desastreuze humanitaire situatie³⁶ verslechtert verder door deze Israëlische militaire operatie:

“The Israeli military attack led to a serious deterioration of the humanitarian situation inside the Gaza Strip, as it caused almost complete disruption of life and production, which had serious repercussions, especially for vulnerable groups who depend on providing their families with daily paid jobs. The intense bombardment, which caused the destruction of hundreds of homes and service facilities, greatly affected electricity, water supplies and sanitation services in many neighborhoods, and portends serious health and environmental repercussions. During the Israeli attack, tons of waste were accumulated in the Gaza Strip due to the emergency and the risks accompanied in transporting them to the central waste dump in eastern Gaza, as this area is dangerous because of its proximity to the border fence.”³⁷

“This recent violence has created a huge cohort of new patients who will be facing disability and multiple rounds of surgery over the coming months and even years,” says Helen Ottens-Patterson, head of mission for Médecins Sans Frontières (MSF) in Gaza.(...)

Gaza is in a constant state of humanitarian crisis due to the long-running blockade, and the escalation of violence over recent weeks has compounded an already catastrophic situation,” says Ottens-Patterson. “A ceasefire has held for the past week, but we are very worried about how people are going to cope and rebuild what has been destroyed.”³⁸

Ook de Wereldgezondheidsorganisatie wijst op een verergerde aanhoudende humanitaire crisis en de volatiele situatie in Gaza.

“In a statement on Wednesday, the World Health Organization (WHO) warned of “staggering health needs” across the occupied Palestinian territory, saying the conflict

³⁵ UNRWA, *UNRWA installations in Gaza hit during hostilities*, 13 mei 2021, beschikbaar op <https://www.unrwa.org/newsroom/official-statements/unrwa-installations-gaza-hit-during-hostilities>

³⁶ NANSEN Note 2019/1 *Palestijnse vluchtelingen van Gaza - Toepassing artikel 1D Vluchtelingenverdrag*, humanitaire situatie vanaf p.7, beschikbaar op <https://nansen-refugee.be/nl/2019/04/05/nansen-note-2019-1-beschermingsnood-palestijnen-gaza/>

³⁷ Eur-Med Human Rights Monitor, *Inescapable Hell The Israeli military attack on the Gaza Strip (21 - 10 May, 2021)*, mei 2021, 57, beschikbaar op <https://euromedmonitor.org/uploads/reports/gazareporteng.pdf>

³⁸ MSF, *Trauma continues long after the bombing stops in Gaza*, 28 mei 2021, beschikbaar op <https://www.msf.org/trauma-continues-long-after-bombing-stops-gaza-palestine>

sparked further population displacement and **exacerbated a prolonged humanitarian crisis.**

“Over 77,000 people were internally displaced and around 30 health facilities have been damaged,” it said”

“**“The situation is volatile.** WHO remains concerned ... and calls for unhindered access for humanitarian and development-related essential supplies and staff into Gaza and referral of patients out of Gaza whenever needed,” WHO’s Rik Peepkorn said”

“Even if the escalation was shorter than in previous situations, **it will take years to rebuild what was damaged only in 11 days,**” he said, calling for “a meaningful political solution to [end] this longstanding conflict”.³⁹

OCHA meet de schade op:

“An estimated **15,000 housing units sustained some degree of damage, as did multiple water and sanitation facilities and infrastructure, 58 education facilities, nine hospitals and 19 primary healthcare centres.** The damage to infrastructure has **exacerbated** Gaza’s chronic infrastructure and power deficits, resulting in a **decrease of clean water and sewage treatment, and daily power cuts of 18-20 hours, affecting hundreds of thousands.** Municipal work teams and utility providers continue to re-open roads, remove rubble, and repair water, sewage, and electricity networks. However, the lack of spare parts and other essential equipment, the extent and severity of the damage and the fear of Explosive Remnants of War (ERW) are slowing recovery. Of particular concern are the **nearly 600,000 school-age children whose education was suspended** during the hostilities, having already been repeatedly interrupted due to COVID-19 public safety restrictions. **Gaza’s health system, already overwhelmed by chronic drug shortages, inadequate equipment and the ongoing COVID-19 pandemic, is now struggling to meet the needs of those injured during the hostilities.**”⁴⁰

De cyclus van geweld heeft een verwoestende impact op de mentale gezondheid van Gazanen, in het bijzonder kinderen.

“Cluster partners have recorded a **devastating mental health impact on children and families,** due to the hostilities, with several individuals at risk of developing mental health disorders. An **alarming number of children who display physical and psychological signs of severe distress, is being reported.** A mass scale-up of all Mental Health and Psychosocial Support (MHPSS) services for children, adults and service providers is required, such as: psychological first aid; structured psychosocial support; suicide prevention; case management; the national helpline; recreational and specialized support for children; and clinical mental health services, including a blend of remote and face-to-face methods.”⁴¹

³⁹ Al Jazeera, ‘Staggering’: WHO says 200,000 Palestinians in need of health aid, 2 juni 2021, beschikbaar op <https://www.aljazeera.com/news/2021/6/2/who-says-nearly-200000-palestinians-in-need-health-of-health-aid>

⁴⁰ OCHA, Response to the escalation in the oPt | Situation Report No. 1 (21-27 May 2021), 27 mei 2021, beschikbaar op <https://www.ochaopt.org/content/response-escalation-opt-situation-report-no-1-21-27-may-2021>

⁴¹ OCHA, Response to the escalation in the oPt | Situation Report No. 1 (21-27 May 2021), 27 mei 2021, beschikbaar op <https://www.ochaopt.org/content/response-escalation-opt-situation-report-no-1-21-27-may-2021>

De gezondheidszorg in Gaza die reeds op de rand van instorting stond⁴² en eveneens het hoofd moet bieden aan de Covid-19 pandemie, heeft het moeilijk te reageren op het groot aantal traumagerelateerde aandoeningen. Reeds voor de recente Israëlische aanvallen kampte 1 op 10 Gazanen met een ernstige of matige vorm van psychische problemen omwille van de voorbije vijandelijkheden. Door het recente geweld neemt dit aantal verder toe.

“Gaza’s health care system is struggling to respond to the large number of trauma -related injuries following the recent escalation of hostilities due to chronic drug shortages, inadequate medical equipment, the ongoing coronavirus disease (COVID-19) outbreak, and extensive damage to key health care facilities—including the destruction of a health care center that accounted for one-third of Gaza’s total COVID-19 vaccination activities prior to the recent conflict—the UN reports. Health Cluster partners have identified trauma and emergency health care services—as well as mental health and psychosocial services (MHPSS)—as priority health needs among Gaza’s conflict-affected population. INGO Norwegian Refugee Council has expressed concern that the current level of MHPSS needs in Gaza significantly outstrips local capacity to respond, with at least 90 percent of the population requiring MHPSS services due to the intensity of the Israeli aerial bombardment; more than 1 in 10 people—an estimated 210,000 individuals—were already suffering from a severe or moderate form of mental illness in Gaza prior to the May hostilities due to previous escalations in violence, according to the UN World Health Organization (WHO). Relief actors are scaling up both remote and in-person MHPSS services to meet the increase in need. A projected rise in new COVID-19 cases due to overcrowded conditions in group shelters and host family homes, as well as extensive damage to electricity and WASH infrastructure, is expected to further strain Gaza’s health care system.”⁴³

UNICEF stelt dat kinderen niet veilig zijn in Gaza:

“Gaza’s children have been left reeling from the violent escalation in conflict in May 2021. Lives have been lost and families shattered, with devastating impacts on children. In Gaza, schools and health facilities have been damaged, homes and offices have been flattened, and entire families have been displaced. In Israel, schools, homes and buildings have also been damaged.

Prior to the escalation in violence, 1 in 3 children in Gaza already required support for conflict-related trauma. But the need for mental health and psychosocial support services for children has undoubtedly only grown. Meanwhile, the deterioration of water production capacity in Gaza due to electricity shortages means tens of thousands of children will require humanitarian assistance to access safe drinking water and basic sanitation.

UNICEF is on the ground, supporting the humanitarian needs of families delivering water, distribution and purification materials, medical supplies and psychosocial support to children and families. Being a child in the Gaza Strip has always been extremely difficult, even before the recent escalation. For some children, this was the fourth conflict they lived through. No place is safe for children across the Gaza Strip.”⁴⁴

⁴² NANSEN Note 2019/1 *Palestijnse vluchtelingen van Gaza - Toepassing artikel 1D Vluchtelingenverdrag*, 12, beschikbaar op <https://nansen-refugee.be/nl/2019/04/05/nansen-note-2019-1-beschermingsnood-palestijnen-gaza/>

⁴³ USAID, *West Bank and Gaza – Complex Emergency*, 4 juni 2021, 3, beschikbaar op https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2021_06_04%20USG%20West%20Bank%20and%20Gaza%20Complex%20Emergency%20Fact%20Sheet%20%231.pdf

⁴⁴ UNICEF, *Children bear brunt of violence in Gaza*

Omwille van de bijkomende dringende humanitaire noden gecreëerd door de massale bombardementen op Gaza deed UNRWA een bijkomende oproep voor donaties:

“The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) urgently requires US\$38 million to cover the most urgent humanitarian needs of affected populations in Gaza and the West Bank, following the dramatic intensification in violence in the occupied Palestinian territory (oPt) in recent days. This includes the escalation of hostilities leading to massive Israeli airstrikes on Gaza, which began on 10 May, and clashes in the West Bank, including in East Jerusalem. The humanitarian emergency in both Gaza and the West Bank is exacerbated by the COVID-19 pandemic.

“I am shocked by the number of civilian lives already lost and infrastructure already destroyed in Gaza,” said the UNRWA Commissioner-General Philippe Lazzarini. “I am just as shocked at the excessive use of force at demonstrators in the West Bank, including East Jerusalem. UNRWA has immediately stepped up an emergency humanitarian response and needs financial support to scale it up to the level of acute needs of the impacted populations.”

The Flash Appeal outlines the priorities to respond to the immediate food, non-food, health, psychosocial, and other urgent needs following the massive bombardments in Gaza. Psychosocial support and protection measures for vulnerable groups and especially children and women will be implemented. UNRWA will assess subsequent needs, including shelters rehabilitation and support to livelihoods, once the security situation permits and will adjust its response and budgetary requirements.”⁴⁵

Dit betekent dat bijkomende financiële noden zijn ontstaan bovenop de noden die er al waren die niet of onvoldoende vervuld konden worden omwille van de budgettaire problemen van UNRWA.

Bovendien staat Israël humanitaire hulp aan de burgers van Gaza in de weg door de instandhouding van de blokkade en het aanhouden van beperkingen op het verkeer van goederen en personen naar en uit Gaza.

“Restrictions on the movement of goods and people into and out of Gaza are hindering humanitarian response efforts, relief actors report. Though Israeli authorities temporarily reopened the Erez and Kerem Shalom crossings from Israel into Gaza on May 21, enabling the entry of some relief commodities and humanitarian personnel, both crossings have largely remained closed since hostilities began on May 10, with minimal exemptions for relief commodities and supplies. The closure of Erez crossing had prevented at least 600 people referred for outside medical treatment from leaving Gaza as of June 1. Furthermore, Gaza’s livestock and poultry sectors are at risk of collapse due to the inability to transport adequate supplies of animal fodder through Kerem Shalom, the UN reports. Along the Gaza–Egypt border, Rafah crossing has reopened, enabling some medical patients to seek treatment in Egypt’s capital city of Cairo and facilitating the limited movement of goods, including fuel; however, the crossing does not have the capacity to compensate for the closure

The most recent escalation in the conflict has had a devastating impact on children and their families, 21 mei 2021, beschikbaar op https://www.unicef.org/stories/children-bear-brunt-violence-gaza?utm_source=facebook&utm_medium=organic-en&utm_content=girl-destroyed-buildings&utm_campaign=gaza

⁴⁵ UNRWA, *UNRWA launches US\$ 38 million flash appeal for Gaza and the West Bank*, 19 mei 2021, beschikbaar op <https://www.unrwa.org/newsroom/press-releases/unrwa-launches-us-38-million-flash-appeal-gaza-and-west-bank>

of Erez and Kerem Shalom, according to the UN. The USG, UN, and other relief actors continue to advocate for unimpeded, predictable, and sustained humanitarian access into and out of Gaza for relief staff, including international and local humanitarian personnel, and commodities; the unimpeded movement of commercial goods, including fuel, required for recovery and reconstruction efforts; and the movement of medical patients referred for treatment outside of Gaza.”⁴⁶

b) Internationale beschermingsnood

Uit bovenstaande informatie volgt dat de humanitaire noden in Gaza ten gevolge van het recent geweld enkel toegenomen zijn. Het feit dat de Verenigde Staten opnieuw een bijdrage zal leveren aan UNRWA is onvoldoende om het structurele financiële deficit van UNRWA op te lossen. Alleszins zal het effect van deze donatie in de toekomst pas vastgesteld kunnen worden. De rechtspraak geveld door de RvV stelt op basis van een evaluatie van objectieve landeninformatie verzameld door Cedoca vast, dat de bijstand van UNRWA niet langer effectief is. Deze rechtspraak dient dan ook toegepast te worden door het CGVS. Palestijnse vluchtelingen van Gaza dienen op deze basis van rechtswege als vluchteling erkend te worden. De RvV oordeelt:

*“Wat de stelling van verwerende partij betreft dat de activiteiten van UNRWA, waarvan het mandaat tot 2023 is verlengd, in wezen niet zijn gestaakt en dat dit agentschap zijn opdracht in de Gazastrook blijft vervullen ondanks de aanzienlijke moeilijkheden die het ondervindt, is de Raad van oordeel dat de informatie in de **COI Focus van 1 februari 2021** van dien aard is dat deze stelling aanzienlijk wordt afgezwakt. In dit informatierapport wordt namelijk **herhaaldelijk duidelijk gemaakt dat UNRWA, zoals zij op haar website verklaart, weliswaar haar diensten blijft verlenen, maar dat het huidige budgettaire klimaat haar dwingt tot aanzienlijke besnoeiingen op de uitgaven, herschikkingen van middelen en financiële opportuniteiten, die inderdaad gevolgen hebben gehad voor de bijstand die zij geacht wordt te verlenen uit hoofde van haar mandaat, in het bijzonder met betrekking tot basisbehoeften als gezondheidszorg, elementaire voedselhulp en financiële bijstand, en een waardige en veilige leefomgeving.** In het rapport wordt het volgende geconstateerd: (i) de infrastructuurwerkzaamheden zijn stopgezet en de humanitaire hulpverlening is teruggeschroefd, waarbij de dienstverlening tot het minimum is beperkt (p. 7); (ii) de armoede is toegenomen en bepaalde diensten zijn beperkt tot de meest kwetsbaren, de kwaliteit van de gezondheidszorg is verslechterd, en de secundaire en tertiaire zorg wordt uitbesteed aan particuliere ziekenhuizen zonder garantie op vergoeding (p. 13); (iii) financiële steun onder het bestaansminimum, bevroering van nieuwe begunstigen en uitstel van het onderhoud van gebouwen en infrastructuurwerkzaamheden (p. 17). Wat meer bepaald de situatie in de Gazastrook betreft (p. 19-23), wordt in de meest recente informatie in dit rapport vermeld dat voedseldistributies, financiële hulp en medische zorg worden verstrekt aan de vluchtelingen met de meest kritieke behoeften, dat bepaalde nog niet gedefinieerde categorieën in 2021 worden uitgesloten om voorrang te geven aan pasgeboren baby's, dat nieuwe toelatingen tot het hulpprogramma sinds februari 2020 bevroren blijven, en dat de bouw, de wederopbouw en het herstel van opvangvoorzieningen tijdelijk zijn opgeschort.*

Concluderend merkt de Raad op dat in de Gazastrook slechts minimale diensten door UNRWA worden gehandhaafd.”

⁴⁶ USAID, *West Bank and Gaza – Complex Emergency*, 4 juni 2021, 3, beschikbaar op https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2021_06_04%20USG%20West%20Bank%20and%20Gaza%20Complex%20Emergency%20Fact%20Sheet%20%231.pdf

“Bijgevolg is de Raad van oordeel dat de verslechtering van de werkomstandigheden van UNRWA in de Gazastrook een zodanig niveau heeft bereikt dat, hoewel het agentschap zijn aanwezigheid in Gaza niet formeel heeft stopgezet, het in de praktijk met dermate ernstige operationele moeilijkheden wordt geconfronteerd dat de Palestijnse vluchtelingen in het algemeen niet meer kunnen rekenen op de bescherming of bijstand van het agentschap op dit werkterrein.”⁴⁷

Bovendien concludeerde NANSSEN reeds dat de burgerbevolking van Gaza slachtoffer is van vervolging in de zin van artikel 1A Vluchtelingenverdrag⁴⁸. Gazanen zijn het slachtoffer van een blokkade opgelegd door de Israëlische staat die door de Verenigde Naties bestempeld wordt als collectieve bestraffing. Ze zijn ook slachtoffers van weerkerende militaire acties uitgevoerd door de Israëlische staat die onder humanitair recht gekwalificeerd kunnen worden als oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid gezien de burgerbevolking en essentiële infrastructuur gevisieerd worden door de aanvallen. Volgens NANSSEN is er dan ook sprake van groepsvervolging gezien Gazanen het slachtoffer zijn van een voortdurende schending van het internationaal humanitair recht en fundamentele mensenrechten. De reden van deze vervolging is politiek, ze is het gevolg van Israëlisch beleid dat tot doel heeft de burgerbevolking van Gaza collectief te straffen en volledige controle te behouden over bezet Palestijns gebied.⁴⁹

UNRWA omschrijft de recente aanvallen op Gaza als onderdeel van de voortdurende ‘Nakba’. Dit houdt in dat de acties van de Israëlische autoriteiten ten aanzien van de Palestijnse burgerbevolking in Gaza onderdeel zijn van een gericht beleid ten aanzien van de Palestijnen door Israël:

“In the Gaza Strip, where approximately 70 per cent of the population are Palestine refugees, catastrophic bombardment is being carried out as the besieged coastal enclave enters the 14th year of an air, land and sea blockade that has devastated lives, infrastructure and the economy through the restriction of movement of people and goods.(...)”

Neither the imminent forced evictions of the Sheikh Jarrah residents nor the ongoing Israeli airstrikes on Gaza—one of the most densely populated areas on

⁴⁷ RvV 17 maart 2021, nr. 251 144. Zie onder andere in dezelfde zin RvV 25 maart 2021, nr. 251 622; RvV 25 maart 2021, nr. 251 620; RvV 25 maart 2021, nr. 251 664; RvV 25 maart 2021, nr. 251 662; RvV 25 maart 2021, nr. 251 628; RvV 25 maart 2021, nr. 251 663; RvV 25 maart 2021, nr. 251 624; RvV 25 maart 2021, nr. 251 661; RvV 25 maart 2021, nr. 251 665; RvV 25 maart 2021, nr. 251 629; RvV 19 maart 2021, nr. 251 274; RvV 19 maart 2021, nr. 251 273; RvV 19 maart 2021, nr. 251 267; RvV 19 maart 2021, nr. 251 271; RvV 19 maart 2021, nr. 251 266; RvV 19 maart 2021, nr. 251 264; RvV 19 maart 2021, nr. 251 270; RvV 19 maart 2021, nr. 251 269; RvV 19 maart 2021, nr. 251 268; RvV 19 maart 2021, nr. 251 265; RvV 19 maart 2021, nr. 251 272; RvV 18 maart 2021, nr. 251 238; RvV 18 maart 2021, nr. 251 237; RvV 17 maart 2021, nr. 251 146; RvV 17 maart 2021, nr. 251 145; RvV 17 maart 2021, nr. 251 143; RvV 17 maart 2021, nr. 251 142; RvV 17 maart 2021, nr. 251 148; RvV 17 maart 2021, nr. 251 147; RvV 17 maart 2021, nr. 251 141; RvV 17 maart 2021, nr. 251 150; RvV 15 maart 2021, nr. 250 956; RvV 11 maart 2021, nr. 250 867; RvV 11 maart 2021, nr. 250 848; RvV 11 maart 2021, nr. 250 847; RvV 11 maart 2021, nr. 250 846; RvV 11 maart 2021, nr. 250 845; RvV 11 maart 2021, nr. 250 844; RvV 11 maart 2021, nr. 250 843; RvV 11 maart 2021, nr. 250 842; RvV 11 maart 2021, nr. 250 868; RvV 11 maart 2021, nr. 250 824; RvV 8 maart 2021, nr. 250 590; RvV 8 maart 2021, nr. 250 591; RvV 8 maart 2021, nr. 250 589; RvV 8 maart 2021, nr. 250 587; RvV 8 maart 2021, nr. 250 588; RvV 8 maart 2021, nr. 250 592; RvV 8 maart 2021, nr. 250 594; RvV 4 maart 2021, nr. 250 406.

⁴⁸ In gevallen waar artikel 1D van toepassing is dient geen gegronde vrees voor vervolging aangetoond te worden in de zin van artikel 1A Vluchtelingenverdrag en ligt de bewijslast voor het aantonen van een persoonlijke situatie van ernstige onveiligheid in de zin van het El Kott-arrest van het Hof van Justitie dus noodzakelijk lager. Zie M. CLAES, “De Gaza-arresten: beoordeling van de beschermingsnood in conflictsituaties: individualisatie, conflictanalyse en bewijslast”, *T. Vreemd*, 2020 nr. 3, 228-236.

⁴⁹ NANSSEN Note 2019/1 *Palestijnse vluchtelingen van Gaza - Toepassing artikel 1D Vluchtelingenverdrag*, 30, beschikbaar op <https://nansen-refugee.be/nl/2019/04/05/nansen-note-2019-1-beschermingsnood-palestijnen-gaza/>

earth—are isolated incidents. This latest escalation of violence and dispossession is part of the ongoing Nakba, or ‘catastrophe’ in Arabic.”⁵⁰

Ook Human Rights Watch beschrijft in zijn rapport het doel van Israël om volledige controle te behouden over demografie, politieke macht en land door middel van verschillende strategieën gevoerd in bezet Palestijns gebied. In bepaalde gebieden zijn de gevolgen hiervan zo ernstig dat er volgens Human Rights Watch sprake is van misdaden tegen de mensheid, apartheid en vervolging:

“the objective of maintaining Jewish Israeli control over demographics, political power, and land has long guided government policy. In pursuit of this goal, authorities have dispossessed, confined, forcibly separated, and subjugated Palestinians by virtue of their identity to varying degrees of intensity. In certain areas, as described in this report, these deprivations are so severe that they amount to the crimes against humanity of apartheid and persecution.”⁵¹

Ook in Gaza is sprake van systematische onderdrukking van Palestijnen door Israël, schrijft Human Rights Watch. Het is een doelbewuste praktijk van de Israëlische staat om periodiek grootschalig militair geweld te gebruiken met verwoestende gevolgen voor de burgerbevolking.

*“The shifts that took place between 2005 and 2007 altered the mechanisms but not the fact of Israeli control of the Gaza Strip, nor the **systematic oppression of its population**. The withdrawal of settlers and regular ground forces from Gaza **shifted Israel’s practice** from one focused on raids and arrests as in the West Bank **to one built on the periodic use of overwhelming military force, often with devastating consequences for the civilian population**.*

*In the period since 2007, the Israeli army conducted several large-scale military offensives in Gaza, including in 2008-09, 2012, and 2014, and clashed scores of times with Palestinian armed groups in Gaza. **During these confrontations, Israeli forces regularly used excessive and vastly disproportionate force, at times deliberately targeted civilians or civilian infrastructure, 489 and, in total, killed well over 2,000 Palestinian civilians.** 49”*

*Palestinian armed groups also committed war crimes, including indiscriminate rocket attacks fired towards Israeli population centers, 491 **but Israel’s attacks went far beyond striking those responsible**. Beyond the thousands killed or maimed, Israeli attacks have destroyed tens of thousands of structures and critical infrastructure, including homes, hospitals, schools, and Gaza’s only power plant, causing considerable harm to civilian life that has lasted for years afterward. 492 The 2014 hostilities alone completely destroyed or heavily damaged about 18,000 residential units, leaving more than 100,000 people without a home, according to B’Tselem. 4(...)”⁵²*

UNHCR stelt in zijn *Guidelines on International Protection relating to situations of armed conflict and violence* dat bij de beoordeling van een toekomstige vrees voor vervolging het fluctuerend karakter van veel hedendaagse situaties van gewapend conflict en geweld in aanmerking genomen moet worden. Factoren zoals de algemene context en voorgeschiedenis van de situatie van gewapend conflict, het verloop van het geweld, de

⁵⁰ UNRWA, *Ongoing Nakba: Gaza under attack*, 15 mei 2021, beschikbaar op

<https://www.unrwa.org/photos/ongoing-nakba-gaza-under-attack>

⁵¹ HRW, *A Threshold Crossed Israeli Authorities and the Crimes of Apartheid and Persecution*, 2021, 2, beschikbaar op https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2021/04/israel_palestine0421_web_0.pdf

⁵² HRW, *A Threshold Crossed Israeli Authorities and the Crimes of Apartheid and Persecution*, 2021, 131-133, beschikbaar op https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2021/04/israel_palestine0421_web_0.pdf

machtsverhoudingen en andere omstandigheden specifiek aan de situatie in het land van herkomst moeten hierbij betrokken worden.

*“When assessing the risk, it is important to take into account the fluctuating character of many contemporary situations of armed conflict and violence. Changing levels of violence or control over territories and populations are common in situations of armed conflict and violence. For example, even if the level of violence at the time of decision-making is relatively low, **over time the situation of armed conflict and violence may change**, increasing the degree of risk establishing a well-founded fear. There may be reasons for the lower level of violence at a particular moment in time, such as when the parties are regrouping or re-strategizing, or a temporary ceasefire has been agreed. Similarly, even if violence has not yet broken out in a particular part of the country, it may be foreseeable that the violence will spread there, **taking into account the overall context and history of the situation of armed conflict and violence, the trajectory and mapping of the violence, the power dynamics at play and other conditions in the applicant’s country of origin. The effects of past violence may also still rise to the level of persecution**, despite a temporary suspension of hostilities, and need to be assessed carefully. In addition, the implementation of peace and demobilization agreements may lead to new armed actors filling vacuums of power, or to the consolidation of groups composed of former members who have not disarmed and reintegrated into society. This also requires a detailed analysis that constantly evolves in response to local developments in the country of origin.”⁵³*

Weerkerende militaire acties waarvan burgers het slachtoffer worden zijn een strategie van de Israëlische staat om de Gazaanse bevolking onder controle te houden. Er dient bijgevolg vastgesteld te worden dat er voor Gazanen ook in de toekomst een zeer reëel risico bestaat om slachtoffer te worden van een nieuwe Israëlische militaire operatie en de psychologische terreur die ermee gepaard gaat. Dit risico is voor iedere Gazaan gelijk gezien de kleine oppervlakte van Gaza, de bevolkingsdichtheid van het gebied en de reeds vastgestelde verstrekkende gevolgen van de Israëlische militaire operaties.

Ten slotte herinnert NANSEN aan de *UNHCR’s Position on Deportations to Gaza* van februari 2015⁵⁴. Dit standpunt geldt nog steeds. UNHCR vraagt Staten om Gazanen niet terug te sturen naar Gaza tot de levensomstandigheden en de humanitaire situatie in Gaza aanzienlijk zijn verbeterd. Dit is tot op heden niet het geval. Zoals blijkt uit bovenstaande informatie, is de situatie verder verslechterd in Gaza⁵⁵. UNHCR voegt toe dat deze omstandigheden eveneens relevant zijn voor de beoordeling van verzoeken om internationale bescherming onder artikel 1D Vluchtelingenverdrag.

*“Against the background of the situation in Gaza which remains precarious, with reconstruction efforts underfunded and still in a very early phase, and with many Palestine refugees in continued need of humanitarian aid – the provision of which is dependent on the availability of international funding – **UNHCR urges States not to deport Palestine refugees to Gaza**. UNHCR requests States to uphold a non-removal policy to Gaza for humanitarian reasons, until reconstruction efforts have contributed to tangible improvements in living conditions and the humanitarian*

⁵³ UNHCR, *Guidelines on International Protection No. 12: Claims for refugee status related to situations of armed conflict and violence under Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees and the regional refugee definitions*, 2 december 2016, §25, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/583595ff4.html>

⁵⁴ UNHCR, *Position on Deportations to Gaza*, februari 2015, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/5448f2bea.html>

⁵⁵ Zie ook M. CLAES, “De Gaza-arresten: beoordeling van de beschermingsnood in conflictsituaties: individualisatie, conflictanalyse en bewijslast”, *T. Vreemd*, 2020 nr. 3, 228-236 en NANSEN Note 2019/1 *Palestijnse vluchtelingen van Gaza - Toepassing artikel 1D Vluchtelingenverdrag*, beschikbaar op <https://nansen-refugee.be/nl/2019/04/05/nansen-note-2019-1-beschermingsnood-palestijnen-gaza/>

*situation has improved considerably. **Such circumstances are also relevant to the assessment of claims to refugee status under Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and need to be duly considered.***

*Information on conditions in Gaza as made available by UNRWA and by OHCHR has fed into this position, which UNHCR has coordinated with UNRWA. **The bar on removals serves as a minimum standard and needs to remain in place until such time as the situation in Gaza has improved sufficiently.***⁵⁶

2.5. Palestijnse vluchtelingen van Libanon

a) Huidige situatie in Libanon

Sinds de arresten van de RvV waarin besloten wordt dat de bijstand van UNRWA niet langer effectief is voor Palestijnse vluchtelingen verslechtert ook de situatie voor Palestijnen in Libanon.

In een recent rapport plaatst de Wereldbank⁵⁷ de financiële en economische crisis in Libanon in de top 10, mogelijks zelfs de top 3, van zwaarste crisis in de wereld sinds het midden van de negentiende eeuw.

“The Lebanon financial and economic crisis is likely to rank in the top 10, possibly top three, most severe crises episodes globally since the mid-nineteenth century. This is a conclusion of the Spring 2021 Lebanon Economic Monitor (LEM) in which the Lebanon crisis is contrasted with the most severe global crises episodes as observed by Reinhart and Rogoff (2014)¹ over the 1857–2013 period. In fact, Lebanon’s GDP plummeted from close to US\$ 55 billion in 2018 to an estimated US\$ 33 billion in 2020, with US\$ GDP/ capita falling by around 40 percent. Such a brutal and rapid contraction is usually associated with conflicts or wars. Even prior, the World Bank has long identified Lebanon as a Fragility, Conflict & Violence (FCV) State, and as such, the dire socio-economic conditions risk systemic national failings with regional and potentially global consequences.² This illustrates the magnitude of the economic depression that the country is enduring, with sadly no clear turning point on the horizon, given the disastrous deliberate policy inaction.”

De sociale impact dreigt catastrofaal te worden, zo stelt de Wereldbank:

“The social impact of the crisis, which is already dire, could rapidly become catastrophic; more than half the population is likely below the national poverty line. Those paid in Lebanese Lira—the bulk of the labor force—are seeing potent purchasing power declines. Phone surveys conducted in the end of 2020 by the World Food Program found that 41 percent of households reported challenges in accessing food and other basic needs. The share of households having difficulties in accessing health care rose from 25 percent (July-August) to 36 percent (Nov-Dec). The unemployment rate also rose among the respondents, from 28 percent in February (preCOVID) to nearly 40 percent in Nov-Dec.”

En ook de veiligheidssituatie gaat erop achteruit:

⁵⁶ UNHCR, *UNHCR Position on Deportations to Gaza*, February 2015, beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/5448f2bea.html>

⁵⁷ World Bank Group, *Lebanon Economic Monitor, Lebanon sinking (To the top 3)*, lente 2021, beschikbaar op <https://documents1.worldbank.org/curated/en/394741622469174252/pdf/Lebanon-Economic-Monitor-Lebanon-Sinking-to-the-Top-3.pdf>

“Lebanon, with a history of civil war and conflicts, faces realistic threats to its already fragile social peace. As previously argued (World Bank, 20163), the key overarching constraints to development in Lebanon are i) elite capture hidden behind the veil of confessionalism, and ii) conflicts and violence, with these two having a symbiotic relationship: they feed and strive on each other. Demonstrations, while more modest in numbers, have recently grown angrier, erupting in cities across Lebanon to protest against the dire economic conditions; vital routes are being cut off causing significant disruptions to mobility and livelihood; **increased crime rates threaten personal security; national fragmentation can allow infiltration of sinister groups with grave security implications. Hence, there is growing wariness of potential triggers to social unrest”**

Volgens de Wereldbank is de crisis het gevolg van opzettelijk inadequaat beleid van de Libanese overheid.

*“In the Fall 2020 LEM, Lebanon’s economic crisis was termed The Deliberate Depression. For over a year, Lebanese authorities countered an assailment of compounded crises—namely, the country’s largest peace-time economic and financial crisis, COVID-19 and the Port of Beirut explosion—with **deliberately inadequate policy responses.**(...)”*

De COVID-19 pandemie en economische crisis in Libanon gekoppeld aan de financiële crisis van UNRWA zorgen ervoor dat de reeds precaire situatie waarin Palestijnen leefden omwille van de systematische discriminatie⁵⁸ van Palestijnse vluchtelingen in Libanon, nog verergerd is. UNRWA bestempelt Palestijnen in Libanon als een extreem kwetsbare groep.

“The United Nations Relief and Works Agency for Palestine refugees in the Near East (UNRWA) is alarmed by the dire situation of Palestine refugees in Lebanon and the precariousness in which they live, particularly in the last year of acute financial crisis and pandemic. Many Palestine refugees live in 12 overcrowded camps across the country.

*“Palestine refugees are suffering immensely. The misery that I witnessed in the last two days in Ein el-Hilweh and Nahr el-Bared camps is unfathomable,” said UNRWA Commissioner-General Philippe Lazzarini during his visit to the country. “**I am also aware that the entire country is plunged into its worst crisis since the civil war.** Everyone, Lebanese and others, is struggling. It is disheartening to come back to such a meltdown,” said Mr. Lazzarini, who previously held a senior UN position in Beirut.*

*(...) I am calling urgently on donors and supporters to help an **extremely vulnerable community** in a country where everyone is suffering. A little can go a long way in the case of Palestine refugees in Lebanon, and I am calling on the international community to help ensure they can live in dignity and maintain stability in the camps.”*

Even before the pandemic and the financial meltdown of Lebanon, Palestine refugees lived in poverty and faced systemic restrictions that limited their employment, property ownership and, at times, movement. Joblessness has been high in Palestine refugee camps for many years, but the collapse of the Lebanese

⁵⁸ Zie NANSEN Profiel 2020-4 De beschermingsnood van Palestijnse kinderen in Libanon, beschikbaar op <https://nansen-refugee.be/nl/2020/07/07/profiel-2020-4-de-beschermingsnood-van-palestijnse-kinderen-in-libanon/> en M. CLAES, ⁵⁸ M. CLAES, “Niet-erkende beschermingsnood van Palestijnse vluchtelingen uit Libanon: de toepassing van artikel 1D Vluchtelingenverdrag in de Belgische asielprocedure”, *T. Vreemd.*, nr. 1, 2014, 55.

economy in the last few months has left many of them feeling desperate, especially as UNRWA has been struggling with an acute financial crisis itself. COVID-19 has been the latest in a series of recent devastating blows to a community that has suffered marginalization and uncertainty for decades. ⁵⁹

Het is voor Palestijnen moeilijk om in hun basisbehoeften te voorzien:

“Before the drastic deterioration of the economic conditions in Lebanon, 65% of Palestinian refugees were already living in poverty, compared to 28% of Lebanese people. As the crisis has disproportionately affected marginalised groups, these dire conditions have only worsened, sending unemployment and food insecurity rates soaring. The Lebanese government excludes Palestinian refugees from assistance programmes and UNRWA lacks the financial resources to expand their relief programme to sufficiently respond to the growing needs, so Palestinian refugees have been left exposed and struggling to secure their basic survival needs.

Stories of hardship are everywhere. In my last visit to a Palestinian camp, one mother told me that for the next four months she must make monthly payments for a single bottle of cooking oil she bought.

Another mother told me that her daughter, who was at her second year of university studying engineering, had to drop out as they were no longer able to pay her symbolic tuition fees (less than \$100) because the husband has been out of work for almost a year. The daughter was the only family member to make it to university. ⁶⁰

En :

“With the significant increase in prices in Lebanon, refugees are only able to buy the most essential items. More and more people are resorting to reducing the number of meals they eat per day, reducing portion sizes, and choosing inexpensive and sometimes less nutritious foods. These coping mechanisms could lead to malnutrition in the long term. Many refugees are selling whatever assets they have, borrowing money from relatives and friends, or spending less on education. Many have also reduced expenditure on health, foregoing diagnostic tests or not buying prescribed medicines.

*A study by World Food Program found out that **one in five Palestinian refugees have already exhausted their coping capacity.** Mothers often report feeling sad about being unable to give their children a normal childhood with toys, new clothes, or things they themselves had when they were young.*

Under these circumstances, refugees, and in particular youth, are highly vulnerable to being recruited to serve the agendas of political factions in return for small amounts of money.”

Door de economische crisis en de COVID-19 pandemie hebben bijna 80% van de Palestijnen hun job of een deel van hun inkomen verloren:

⁵⁹ UNRWA, *UNRWA raises alarm on the situation of Palestine refugees in Lebanon*, 1 april 2021, beschikbaar op <https://reliefweb.int/report/lebanon/unrwa-raises-alarm-situation-palestine-refugees-lebanon>

⁶⁰ MAP, *Interview: How Lebanon's economic collapse is compounding pandemic woes for Palestinian refugees*, 20 april 2021, beschikbaar op <https://www.map.org.uk/news/archive/post/1219-interview-how-lebanon-as-economic-collapse-is-compounding-pandemic-woes-for-palestinian-refugees->

*“The country’s economic collapse and the impact of COVID-19 on jobs has severely limited income-generating possibilities for refugees. UNHCR estimated that “nearly 90% of Syrians and **almost 80% of Palestinians either have lost their income-generating possibilities or have had their salaries reduced since the start of the COVID-19 outbreak or even before.**” 142 More than two thirds of Syrian refugee families reported having no working family members in May 2020, compared to 44% in February 2020. 143 Evictions are on the rise as families are increasingly unable to make rent payments.”⁶¹*

Palestijnen worden omwille van de omstandigheden waarin zij leven in Libanon disproportioneel getroffen⁶² door Covid-19 en worden benadeeld bij de verdeling van vaccins:

*“According to the national plan, all residents of Lebanon, including both Lebanese and non-Lebanese citizens, should have equal access to the vaccine. **But the reality is that the country’s vulnerable non-Lebanese populations**—including more than 1 million Syrian refugees, hundreds of thousands of Palestinian refugees, and hundreds of thousands of foreign domestic workers—**are being left behind.** Syrians and Palestinians have been **disproportionately affected by Covid-19 in Lebanon**, dying at a rate four and three times above the national average, respectively.”⁶³*

b) Internationale beschermingsnood

Ook in Libanon groeien de humanitaire noden van Palestijnen ten gevolge van de economische en financiële crisis die volgens de Wereldbank het gevolg is van opzettelijk inadequaat politiek beleid. Dit in combinatie met het structureel financieel deficit van UNRWA en de structurele discriminatie en uitsluiting van Palestijnen in Libanon maakt dat zij er geen menswaardig bestaan kunnen leiden.

Volgens NANSEN dient de rechtspraak geveld door de RvV die vaststelt op basis van een evaluatie van objectieve landeninformatie verzameld door Cedoca, dat de bijstand van UNRWA niet langer effectief is voor Palestijnen in Libanon toegepast te worden door het CGVS. De RvV oordeelt:

*“Wat de stelling van verwerende partij betreft dat de activiteiten van UNRWA, waarvan het mandaat tot 2023 is verlengd, in wezen niet zijn gestaakt en dat het agentschap zijn opdracht blijft vervullen ondanks de aanzienlijke moeilijkheden die het ondervindt, is de Raad van oordeel dat de informatie in de **COI Focus van 1 februari 2021** van dien aard is dat deze stelling aanzienlijk wordt afgezwakt. In dit informatierapport wordt namelijk herhaaldelijk duidelijk gemaakt dat **UNRWA, zoals zij op haar website verklaart, weliswaar haar diensten blijft verlenen, maar dat het huidige budgettaire klimaat haar dwingt tot aanzienlijke besnoeiingen op de uitgaven,***

⁶¹ Congressional Research Service, *Lebanon Updated April 21, 2021*, 27, beschikbaar op <https://fas.org/sfp/crs/mideast/R44759.pdf>

⁶² Zie ook Reuters, *Palestinian refugees in Lebanon three times more likely to die with COVID-19*, 16 februari 2021, beschikbaar op <https://www.reuters.com/article/us-lebanon-refugees-health-trfn-idUSKBN2AG22M>

⁶³ Center for Strategic and International Studies, *Navigating Collapse in Lebanon’s Covid-19 Response*, 13 april 2021, beschikbaar op <https://www.csis.org/analysis/navigating-collapse-lebanons-covid-19-response>. Zie ook *Refugees International, Doing No Harm in Lebanon: The Need for an Aid Paradigm Shift*, maart 2021, beschikbaar op

<https://static1.squarespace.com/static/506c8ea1e4b01d9450dd53f5/t/6040f5f019fe093fa94d13a7/1614870001659/Sahar+Atrache++Lebanon++March+2021.pdf> : “On February 23, the WB threatened to suspend the funding for the vaccine as it investigates alleged malpractices. Moreover, while Lebanon has committed to include refugees in its national vaccination campaign, no plans have been devised for the administration of vaccines to non-Lebanese residents, including Syrian and Palestinian refugees.”

herschikkingen van middelen en financiële opportuniteiten, die inderdaad gevolgen hebben gehad voor de bijstand die zij geacht wordt te verlenen uit hoofde van haar mandaat, in het bijzonder met betrekking tot basisbehoeften als gezondheidszorg, elementaire voedselhulp en financiële bijstand, en een waardige en veilige leefomgeving. In het rapport wordt het volgende geconstateerd: (i) de infrastructuurwerkzaamheden zijn stopgezet en de humanitaire hulpverlening is teruggeschroefd, waarbij de dienstverlening tot het minimum is beperkt (p. 7); (ii) de armoede is toegenomen en bepaalde diensten zijn beperkt tot de meest kwetsbaren, de kwaliteit van de gezondheidszorg is verslechterd, en de secundaire en tertiaire zorg wordt uitbesteed aan particuliere ziekenhuizen zonder garantie op vergoeding (p. 13); (iii) financiële steun onder het bestaansminimum, bevriezing van nieuwe begunstigden en uitstel van het onderhoud van gebouwen en infrastructuurwerkzaamheden (p. 17). Wat meer bepaald de situatie in Libanon betreft (p. 25-30), blijkt uit de COI dat het land zijn grootste crisis in zijn recente geschiedenis kent. Libanon kampt met een grote economische, sociaal-politieke en een gezondheids crisis, die ingevolge de Covid-19-crisis enkel maar groter is geworden en die de meest kwetsbaren, waaronder de Palestijnse vluchtelingen, het hardste treft. Blijkens de meest recente informatie waar in het rapport naar wordt verwezen, is de werkloosheid onder Palestijnen actief op de Libanese arbeidsmarkt, als gevolg van de pandemie, van zestig naar/tot negentig procent gestegen. Waar ongeveer vijftig procent van de Libanese bevolking momenteel onder de armoedegrens leeft, gaat het in de Palestijnse vluchtelingenkampen zelfs om negentig procent. **Meer en meer mensen vragen dan ook om hulp aan UNRWA, terwijl het agentschap zelf momenteel met een grote financiële crisis heeft af te rekenen en er zelfs niet in slaagt om nieuwe aanvragen in te willigen.** De Covid-19 pandemie zet niet enkel de arbeidsmarkt onder druk, maar belast daarnaast voorts o.a. de gezondheidsdiensten die UNRWA voorziet in de twaalf Palestijnse vluchtelingenkampen in Libanon, waar social distance sowieso al erg moeilijk dan wel onmogelijk is daar de kampen overbevolkt zijn. Op het gebied van het onderwijs dat UNRWA biedt, zorgen de Covid-19 pandemie en techn(olog)ische beperkingen ervoor dat vele studenten uit de boot vallen, aangezien zij niet kunnen deelnemen aan (online) afstandsonderwijs. Een tweehonderdvijftig-tal leerkrachten dreigt bovendien hun job te verliezen en er wordt voorts ook op andere manieren in de onderwijsvoorzieningen van UNRWA gesnoeid. Dergelijke besparingen treffen in het bijzonder de meest kwetsbare studenten en dragen meer in het algemeen bij tot een daling van het onderwijsniveau. Verder blijkt onder meer nog uit de informatie dat UNRWA sedert mei 2020 niet meer over de middelen beschikt om zijn financiële bijdrage van 112 000 Libanese pond aan Palestijnse vluchtelingen te (kunnen blijven) verzekeren, als antwoord op en ondanks de groeiende economische druk ingevolge de lockdown-maatregelen.

Concluderend merkt de Raad op dat in Libanon slechts minimale diensten door UNRWA worden gehandhaafd.”

“Bijgevolg is de Raad van oordeel dat de verslechtering van de werkomstandigheden van UNRWA in Libanon een zodanig niveau heeft bereikt dat, hoewel het agentschap zijn aanwezigheid in Libanon niet formeel heeft stopgezet, **het in de praktijk met dermate ernstige operationele moeilijkheden wordt geconfronteerd dat de Palestijnse vluchtelingen in het algemeen niet meer kunnen rekenen op de bescherming of bijstand van het agentschap op dit werkterrein.**”⁶⁴

⁶⁴ RvV 23 maart 2021, nr. 251 517. Zie in dezelfde zin RvV 30 maart 2021, nr. 251 872 du 30 mars 2021; RvV 30 maart 2021, nr. 251 874; RvV 30 maart 2021, nr. 251 873; RvV 26 maart 2021, nr. 251 695; RvV 25 maart 2021, nr. 251 653; RvV 25 maart 2021, nr. 251 647; RvV 24 maart 2021, nr. 251 568; RvV 25 maart 2021, nr. 251 571; RvV 24 maart 2021, nr. 251 570; RvV 24 maart 2021, nr. 251 569; RvV 24 maart 2021, nr. 251 569; RvV 23 maart 2021, nr. 251 512; RvV 23 maart 2021, nr. 251 511 van 23 maart 2021; RvV 23 maart 2021, nr. 251 508; RvV 23 maart 2021, nr. 251 519; RvV 23 maart 2021, nr. 251 516; RvV 23 maart 2021, nr. 251 515; RvV 23 maart 2021, nr. 251 510; RvV 23 maart 2021, nr. 251 507; RvV 23 maart 2021, nr. 251 506; RvV 19 maart 2021, nr. 251 276; RvV 19 maart 2021, nr. 251 275.

Op het moment van het opstellen van deze bijdrage op 15 juni 2021, is er geen enkele aanwijzing dat de bijstand van UNRWA ondertussen positief geëvolueerd zou zijn. Op deze basis dienen Palestijnse vluchtelingen onder UNRWA-mandaat van Libanon van rechtswege erkend te worden als vluchteling overeenkomstig artikel 1D Vluchtelingenverdrag.⁶⁵

⁶⁵ Voor de internationale beschermingsnood van Palestijnse vluchtelingen van Libanon op basis van de structurele discriminatie en uitsluiting van Palestijnen door de Libanese overheid en de obstakels bij terugkeer zie M. CLAES, M. CLAES, "Niet-erkende beschermingsnood van Palestijnse vluchtelingen uit Libanon: de toepassing van artikel 1D Vluchtelingenverdrag in de Belgische asielprocedure", T. Vreemd., 2014, nr. 1 en NANSSEN Profiel 3-20, *De beschermingsnood van Palestijnse kinderen in Libanon*, beschikbaar op <https://nansen-refugee.be/nl/2020/07/07/profiel-2020-4-de-beschermingsnood-van-palestijnse-kinderen-in-libanon/>